

зменшення її престижу. У студентському середовищі спостерігаємо незадоволеність змістом академічних занять фізичною культурою, що негативно відображається на рівні фізичної підготовки та стану здоров'я. У зв'язку з цим є актуальним пошук ефективних шляхів оздоровлення студентів, підвищення рівня фізичного розвитку, підготовки та залучення до здорового способу життя і практичної реалізації цих шляхів у навчальному процесі.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Отже, створена нами організаційна модель спортивно-оздоровчої діяльності сприяла оптимізації обсягів рухової активності студентів, покращенню рівня фізичної підготовленості та здоров'я, що отримало підтвердження результатами анкетування. Встановлено, що більше 50% студентів анкетуємих груп мали високий та майже 40% - середній рівні інтересу до занять фізичним вихованням. Зауважимо, що у п'ятій частині респондентів інтерес до занять з фізичного виховання взагалі був відсутній та майже у половини - низький. Бажання, інтерес та систематичність відвідування студентами секцій свідчать про суттєві зміни у формуванні позитивного ставлення до нового змісту занять фізичним вихованням у КНТЕУ. Отримані результати свідчать про те, що 98,2% студентам подобаються заняття за новою системою організації спортивно-оздоровчої діяльності відвідують з задоволенням та інтересом, а саме заняття в секціях за видами спорту: бадмінтон, настільний теніс, баскетбол, волейбол, футбол, загальна фізична підготовки, фітнес, аеробіка, шейпінг, атлетична гімнастика, плавання та дзюдо, які культивуються в КНТЕУ. Таким чином, наше дослідження підтверджено гіпотезу даної роботи у якій передбачалося, що зміни в організації спортивно-оздоровчої діяльності можуть забезпечити оптимальні обсяги рухової активності, спричинити позитивний вплив на рівень фізичної підготовленості, фізичного здоров'я та ставлення студентів до процесу фізичного виховання у ВНЗ. Отримані результати дослідження зі всією очевидністю свідчать про те, що спортивно-оздоровча діяльність студентської молоді повинна бути обов'язковою складовою частиною змісту фізичного виховання у ВНЗ України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бушуєв Ю.В. Рівень фізичного здоров'я студентів як клініко-фізіологічна основа фізичного виховання у вузі: автореф. дис... канд. мед. наук: 14.01.24 – лікувальна фізкультура та спортивна медицина / Ю.В. Бушуєв; Дніпропетр. держ. мед. акад. — Д., 2007. — 20 с.
2. Волков В.Л. Проблема розробки технології управління фізичною підготовкою сучасної студентської молоді / В.Л. Волков // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. — 2008. — № 2. — С. 41 – 47.
3. Вржесневський І. І. Оцінка фізичних можливостей студентів у системі медико-педагогічного контролю процесу фізичного виховання спеціального відділення ВНЗ: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / І.І. Вржесневський – К., 2011.– 22 с.
4. Дутчак М.В. Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні: автореф. дис ... доктора наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / М.В. Дутчак. - К., 2009. - 40 с.
5. Круцевич Т.Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник / Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхня. – К.: Олімп. л-ра, 2010.– 248с.
6. Кутек Т.Б. Підвищення фізичної підготовленості студенток, які проживають в умовах радіаційного забруднення: Автореф. дис.... канд. наук з фіз. виховання і спорту. - ЛДІФК, Л. 2001. – 21 с.
7. Malimon O.O. Dy'ferencijovany'j pidxid u procesi fizy'chnogo vy'xovannya studentiv: Avtoref. dy's. ... kand. nauk z fiz. vy'xovannya i sportu. - Lucz'k, 1999. -19 s.
8. Marty'nyuk O. A. Korekciya porushenn' prostоровoyi organizaciyi tila studentok u procesi fizy'chnogo vy'xovannya: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. nauk z fiz. vy'x. i sportu: 24.00.02 "Fizy'chna kul'tura, fizy'chne vy'xovannya rizny'x grup naselennya" / O.A. Marty'nyuk – К., 2011.– 22 s.
9. Py'ly'pej L.P. Teorety'ko-metody'chni osnovy' profesijno-pry'kladnoyi fizy'chnoyi pidgotovky' studentiv vy'shhy'x navchal'ny'x zakladiv: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya d-ra nauk z fiz. vy'x. i sportu: 24.00.02 "Fizy'chna kul'tura, fizy'chne vy'xovannya rizny'x grup naselennya" / L.P. Py'ly'pej – К., 2011. – 41 s.
10. Romanenko V.V. Vply'v rizny'x rezhy'miv ruxovoyi akty'vnosti na fizy'chny'j stan studentok vy'shhy'x navchal'ny'x zakladiv gumanitarnogo profilyu: Avtoref. dy's.... kand. nauk z fiz. vy'xovannya i sportu. – LDIFK, L., 2003. – 26 s.

УДК 311.42:378:37.032

Дубягін О., Печко О.
Чернігівський національний технологічний університет

БАЛАНСОВИЙ МЕТОД СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

У статті запропонована методика, яка доповнює методологію педагогічного експерименту в частині статистичного аналізу його результатів через застосування балансового методу оцінки структурних (рівневих) зрушень у формуванні знань (умінь) учнів (студентів) навчальної групи.

Ключові слова: педагогічний експеримент, контрольна й експериментальна групи, рівень сформованості знань (умінь), «кваліфікаційний рух», балансовий метод, балансово-розрахункова матриця, коефіцієнти структури й інтенсивності, балансові показники.

Дубягін А., Печко А. Балансовий метод статистического анализа результатов педагогического эксперимента. В статье предложена методика, которая дополняет методологию педагогического эксперимента в части статистического анализа его результатов, благодаря использованию балансового метода оценки структурных (уровневых) сдвигов в формировании знаний (умений) учащихся (студентов) учебной группы.

Ключевые слова: педагогический эксперимент, контрольная и экспериментальная группы, уровень формирования знаний (умений), «квалификационное движение», балансовый метод, балансово-расчетная матрица, коэффициенты

O. Dubiahin, O. Pechko. The carrying method of statistical analysis of the results of the pedagogical experiment. In the article proposes a method that completes the methodology of pedagogical experiment in terms of the statistical analysis of the results by using the balance method of assessing structural (leveled) changes in the formation of students' knowledge (skills) in the educational group. Through this method it is possible a comprehensive analysis of "qualifying movement" of people from one level to another within a group that is an actual scientific problem improving the method of analysis of the results of pedagogical experiment. Into the basis of the methodology was laid the balance model similar to the model input-output by V.V. Leontyeva. The major conditions for its construction were a multi-scale assessment and initial data - the number of people who "moved" from one level of formation of knowledge (skills) to another. The synthesis of the model is possible because the educational group as the stable, balanced system that does not change the strength of, and changes only its level structure through pedagogical influence on her, and will be the number of persons "of those who left" and "arrived at level" to the extent that all groups are identical category. The performances were qualified and identified into the balance-billing matrix in the form of absolute and relative values of the structure and intensity. A new practice of the pedagogical experiment was proposed as a balance system indicator which named "a qualifying movement". The laws identified indicators which give us a reason to believe that the calculation methodology applied universal one that can be used throughout the pedagogical practice for the experimental analysis.

Key words: pedagogical experiment, the controlled and experimental groups, the level of knowledge (skills) formation, "qualified traffic", balance method, balance-calculated matrix, structure and intensity coefficients, balance indicators.

Постановка наукової проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Статистичний аналіз результатів паралельного формуючого педагогічного експерименту, що проводиться за багаторівневою шкалою оцінювання, передбачає виконання двох важливих завдань: 1) перевірки гіпотези про схожість характеристик контрольної й експериментальної груп до навчання (надалі – стан «до») за різними методиками і про розбіжність характеристик обох груп після навчання (надалі – стан «після») за цими методиками, що дає підстави вважати одну з них більш ефективною, а експеримент «чистим»; 2) статистичної оцінки змін, що відбулися в кожній групі при їх переході зі стану «до» у стан «після», що уможливорює порівняльний аналіз обох груп на предмет оцінки ефективності експериментальної методики. Якщо перше завдання виконується (гіпотеза перевіряється) через класичне застосування відомих статистичних критеріїв Вілсона-Манна-Уїтні, Крамера-Уелча [1], то на виконання другого завдання всі автори експериментальних методик традиційно користуються відносними величинами структури, динаміки та порівняння, але універсального методу запровадження останніх в педагогічний експеримент не існує.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досвід практики педагогічного експерименту показує, що на виконання другого завдання єдиного системного погляду авторів не існує. Деякі з них обмежуються лише характеристиками структури за рівнями сформованості знань (умінь)[2], інші, до того ж, використовують деякі характеристики переходу з рівня на рівень[3].

Формулювання завдань та мети роботи. Отже, запровадження такого методу, що забезпечував би всебічну оцінку руху одиниць досліджуваної сукупності (студентів навчальної групи) з одного рівня на інший (надалі – кваліфікаційного руху) є актуальною науковою задачею удосконалення методики аналізу результатів педагогічного експерименту. Метою даної статті є започаткування універсального методу статистичного аналізу результатів педагогічного експерименту з багаторівневою шкалою оцінювання на основі моделі міжрівневого балансу.

Виклад основного матеріалу дослідження. З погляду на навчальну групу, як на багаторівневу структуровану динамічну систему, пропонується увести в практику аналізу результатів педагогічного експерименту балансовий метод аналізу такої системи, в якому поєднуються усі можливі показники кваліфікаційного руху. Вони визначатимуться через чисельність осіб як з певним рівнем i (j) сформованості знань (умінь) у станах «до» N_{i0} і «після» N_{i1} , так і вибулих з рівня i у стані «до» на рівень j у стані «після», або прибулих на рівень j з рівня i – n_{ij} (рис. 1,а).

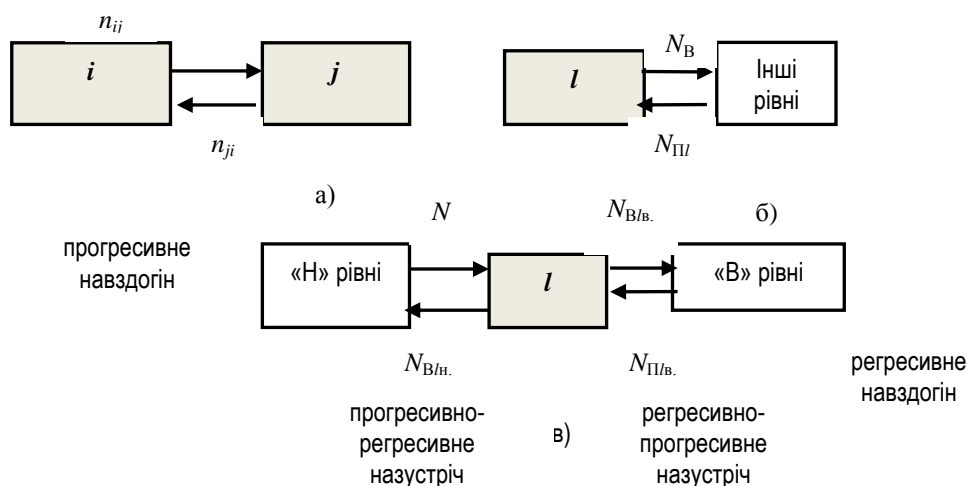

Рис. 1. Схема міжрівневих пересувань: а) між парою рівнів, б) між рівнем і будь-якими іншими рівнями; в) прогресивного і регресивного між рівнем і будь-якими іншими рівнями «назустріч» і «навздогін»

Для цього слід подивитися на навчальну групу, як на стійку збалансовану систему, яка не змінює своєї чисельності N

Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)

при згаданому переході, а змінює лише свою рівневу структуру. У той же час, чисельність осіб, які змінили свій рівень на вищий (нижчий) (прогресивне (регресивне) пересування), може розглядатися, з одного боку, як чисельність «вибулих» («В») на інший вищий (нижчий) рівень, а, з іншого боку, як чисельність «прибулих» («П») на інший рівень з нижчого (вищого) рівня. Тоді можна стверджувати про те, що система залишається збалансованою з погляду на рівність чисельності вибулих і прибулих, бо ці поняття в масштабах групи тотожні. Те ж саме стосується і таких категорій, як «ті, хто не перейшов з рівня» і «залишені на рівні» (нерухомі особи: «Н» і «З»). А раз так, то для оцінки кваліфікаційного руху всередині збалансованої багаторівневої системи можна застосувати балансовий метод, на зразок моделі міжгалузевого балансу (В. В. Леонтьєва) [4].

В основу методу (моделі) покладено балансово-розрахункову таблицю (матрицю; рис. 2,а), за допомогою якої визначаються абсолютні та відносні показники кваліфікаційного руху стосовно окремого рівня або окремої категорії осіб в межах групи і, до того ж, перевіряються на збалансованість альтернативні категорії осіб (руху) за їх загальною чисельністю.

Таблиця поділена на чотири квадранти: I – матриця вихідних даних n_{ij} «Вибули (не перейшли) з рівня i / Прибули на рівень (залишилися на рівні) j »; II – розрахунки в категоріях «Всього: було до N_{i0} , вибули з рівня N_{Vi} , з них на вищий $N_{Виv}$ і на нижчий $N_{Ви(н)}$ рівень, й не перейшли з рівня N_{Hi} »; III – розрахунки в категоріях «Всього: стало після N_{j1} , прибули на рівень $N_{Пj}$, з них з нижчого $N_{Пjн}$, і з вищого $N_{Пj(в)}$ рівня, та залишені на рівні $N_{Зj}$ »; IV – «Баланс».

Ключовим фрагментом моделі є матриця з вихідними даними n_{ij} . Через них визначаються всі абсолютні показники чисельності в кожній категорії осіб:

$$\begin{cases} N_{i0} = \sum_j n_{ij}; \\ N_{j1} = \sum_i n_{ij}, \end{cases} \text{ для будь-яких } i, j; (1)$$

$$\begin{cases} N_{Vi} = \sum_j n_{ij}; \\ N_{Пj} = \sum_i n_{ij}, \end{cases} \text{ якщо } i \neq j; (2)$$

$$\begin{cases} N_{Hi} = n_{ij}; \\ N_{Зj} = n_{ji}, \end{cases} \text{ якщо } i = j; (3)$$

$$\begin{cases} N_{Ви(н)} = \sum_i n_{ij}; \\ N_{Пн(в)} = \sum_j n_{ij}, \end{cases} \text{ якщо } i < j (j < i). (4)$$

У II і III квадрантах, у підсумкових графах стовпця «Було до» і рядка «Стало після» визначаються наступні сумарні значення чисельності осіб з альтернативних категорій, що мають бути попарно тотожними:

$$\begin{cases} N_v = \sum_i N_{Vi}; \\ N_{П} = \sum_j N_{Пj}; \end{cases} (5)$$

$$\begin{cases} N_H = \sum_i N_{Hi}; \\ N_З = \sum_j N_{Зj}; \end{cases} (6)$$

$$\begin{cases} N_{Ви(н)} = \sum_i N_{Ви(н)}; \\ N_{Пн(в)} = \sum_j N_{Пн(в)}, \end{cases} (7)$$

		Прибули на рівень (залишилися на рівні):				Всього:					
Вибули (не перейшли) з рівня	$i \backslash j$	1	2	...	k	було «до»	«В» з рівня	з них:		«Н» з рівня	
							на «в.» рівень	на «н.» рівень			
1		n_{11}	n_{12}	...	n_{1k}	N_{10}	$N_{В1}$	$N_{В1в}$	x	$N_{Н1}$	
2		n_{21}	n_{22}	...	n_{2k}	N_{20}	$N_{В2}$	$N_{В2в}$	$N_{В2н}$	$N_{Н2}$	
...		
k		n_{k1}	n_{k2}	...	n_{kk}	N_{k0}	$N_{Вk}$	x	$N_{Вкн}$	$N_{Нk}$	
Всього:	стало «після»	N_{11}	N_{21}	...	N_{k1}	N	N_v	$N_{Вв}$	$N_{Вн}$	N_H	
	«П» на рівень	$N_{П1}$	$N_{П2}$...	$N_{Пk}$	$N_{П}$	0	x	x	x	
	з них:	з «н.» рівня	x	$N_{П2н}$...	$N_{Пкн}$	$N_{Пн}$	x	0	x	x
		з «в.» рівня	$N_{П1в}$	$N_{П2в}$...	x	$N_{Пв}$	x	x	0	x
	«З» на рівні	$N_{З1}$	$N_{З2}$...	$N_{Зk}$	$N_З$	x	x	x	0	

a)

Рівень	j		
i	n_{ij} ($i \neq j$)	$\omega_{1Вij} =$ n_{ij} / N_{i0}	$\omega_{2Вij} =$ n_{ij} / N_{Vi}

Рівень	j		
i	n_{ij} ($i=j$)	x	x

	$\omega_{1\Pi j} = \frac{n_{ij}}{N_{\Pi}}$	$\omega_{4B(\Pi)j} = \frac{n_{ij}}{N}$	x		x	$K_{\text{КП}} = \frac{(N_{\Pi} - N_B)/N}{N}$	$ВСП_{\Pi} = \frac{N_{\Pi}/N_B}{N}$
	$\omega_{2\Pi j} = \frac{n_{ij}}{N_{\Pi}}$	x	$\omega_{3B(\Pi)j} = \frac{n_{ij}}{N_B(\Pi)}$		x	$K_{\text{КО}} = \frac{(N_{\Pi} + N_B)/N}{N}$	$K_{\text{КП}} = \frac{(N_{\Pi} - N_B)/(N_{\Pi} + N_B)}{N}$

б)

в)

Рис.2. Фрагмент балансово-розрахункової матриці: а) з абсолютними показниками чисельності; розрахунковий кластер I квадранта для обчислення б) парних показників структури й інтенсивності руху за формулою (13) і в) балансових частинних показників пересування за формулами (19)-(22)

Поєднуючи рівності (1)-(3) і (5)-(6), не важко помітити, що система рівнянь (8) є співвідношенням балансу.

$$\begin{cases} N_{i0} = \sum_{j(j \neq i)} n_{ij} + N_{Hi}; \\ N_{j1} = \sum_{i(i \neq j)} n_{ij} + N_{3j}. \end{cases} \quad (8)$$

Квадранти II і III мають спільний граф, розташований на перетині згаданих рядка і стовпця, в якому має виконуватися узагальнене співвідношення балансу, що є умовою стійкості системи (в поєднанні рівностей (1)-(3) і (8)):

$$\begin{cases} N = \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^k n_{ij} (i \neq j) + \sum_{i=1}^k n_{ij} (i = j); \\ N = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^k n_{ij} (i \neq j) + \sum_{j=1}^k n_{ij} (i = j). \end{cases} \quad (9)$$

В головній діагоналі IV-го квадранта попарним відніманням зведених характеристик чисельності в альтернативних категоріях (5)-(7) маємо отримати 0.

Співвідносячи у певному сполученні абсолютну чисельність осіб, котрі представлені однією з означених категорій руху, можна визначити повний спектр відносних показників його структури й інтенсивності:

$$\omega_{B(\Pi)ij} = \frac{n_{ij}}{N_3} \cdot 1, \quad (13) \quad \omega_{Hi(3j)} = \frac{N_{Hi(3j)}}{N_3} \cdot 2, \quad (14) \quad \omega_{Bi(\Pi j)} = \frac{N_{Bi(\Pi j)}}{N_3} \cdot 3, \quad (15)$$

$$\omega_{B_{iB.(H)}(\Pi_{jH.(B.)})} = \frac{N_{B_{iB.(H)}(\Pi_{jH.(B.)})}}{N_3} \cdot 4, \quad (16) \quad \omega_{B_{B.(H)}(\Pi_{H.(B.)})} = \frac{N_{B_{B.(H)}(\Pi_{H.(B.)})}}{N_3} \cdot 5, \quad (17)$$

$$\omega_{B(\Pi)(H(3))} = \frac{N_{B(\Pi)(H(3))}}{N} \cdot -, \quad (18),$$

де знаменник кожного коефіцієнта (індексу, %) набуває одного з відповідних значень: $N_{3.1} = \{N_0(N_{\Pi}); N_B(N_{\Pi}); N_B(N_{\Pi}); N\}$; $N_{3.2} = \{N_0(N_{\Pi}); N_H(N_3); N\}$; $N_{3.3} = \{N_0(N_{\Pi}); N_B(N_{\Pi}); N\}$; $N_{3.4} = \{N_0(N_{\Pi}); N_B(N_{\Pi}); N_{B_{B.(H)}(N_{\Pi_{H.(B.)})}; N_B(N_{\Pi}); N\}$; $N_{3.5} = \{N_B(N_{\Pi}); N\}$, - і визначає вид коефіцієнта за критерієм «межі кваліфікаційного руху»: або як *рівневий* – в межах одного рівня; або як *груповий* – в межах певної категорії осіб; або як *загальний* – в межах усієї групи. Чисельник визначає вид коефіцієнта за критерієм «ступеня агрегування кваліфікаційного руху»: або як *парний* – щодо взаємодії пари рівнів; або як *частинний* – щодо взаємодії множини рівнів, не залежно від напрямку руху (рис. 1,б); або як *частковий* – щодо взаємодії множини рівнів у прогресивному (регресивному) пересуванні (рис. 1,в). Чисельник і знаменник разом визначають вид показника за його змістом (призначенням): або як показник *інтенсивності*, або як показник *структури*. До того ж, порівнюючи рівневу чисельність вибулих і прибулих в певній комбінації, пропонується нова система балансових показників кваліфікаційних пересувань: $K_{\text{КП}}$ – коефіцієнт «кваліфікаційного приросту»; $K_{\text{КО}}$ – коефіцієнт «інтенсивності кваліфікаційного обороту»; $ВСП$ – «відносне сальдо кваліфікаційних пересувань» і коефіцієнт «ефективності кваліфікаційних пересувань».

$$K_{\text{КП}z} = \frac{\Pi_z - B_z}{N}; \quad (19) \quad K_{\text{КО}z} = \frac{\Pi_z + B_z}{N}; \quad (20) \quad ВСП_z = \frac{\Pi_z}{B_z}; \quad (21) \quad K_{\text{ЕП}z} = \frac{\Pi_z - B_z}{\Pi_z + B_z}, \quad (22)$$

де $\Pi_z = \{n_{ij}; N_{\Pi}; N_{\Pi_{H.(B.)}}; N_{\Pi_{B.(H.)}}\}$ і $B_z = \{n_{ij}; N_B; N_{B_{B.(H.)}}; N_{B_{H.(B.)}}\}$.

Різниця $(\Pi_z - B_z)$, названа *кількістю «чистих» пересувань на рівні* (абсолютне рівневе сальдо), – це кількість осіб, на яку зменшується, тоді $(\Pi_z - B_z) < 0$, або збільшується, тоді $(\Pi_z - B_z) > 0$, рівнева чисельність певної категорії осіб при переході зі стану «до» у стан «після» (наприклад, для рівня I в цілому: $N_{\Pi} - N_B = N_{\Pi} - N_0$). Сума $(\Pi_z + B_z)$ є «валовою» кількістю пересувань на рівні.

Для обчислення показників структури й інтенсивності руху і балансових показників пересувань будуються окремі матриці. Їх кожен квадрант розбитий на розрахункові рівневі та підсумкові кластери, розміром «3 комірки × 3 комірки» кожний (рис. 1,б-в). У верхньому лівому куті кластерів I-III квадрантів розміщуються абсолютний показник чисельності певної категорії осіб (рівневий

або підсумковий), решта комірок кластера використовується для обчислення відповідних відносних показників, кожен на своєму місці. Крім означених вище показників, для оцінки динаміки зміни рівневої структури кожної групи традиційно визначаються абсолютний $\Delta N_i = N_{i1} - N_{i0}$ та відносний $T_{Pi} = \Delta N_i : N_{i0}$ показники приросту (скорочення) чисельності. На завершальному етапі розрахунки зручно виконувати в редакторі електронних таблиць Microsoft Office Excel. Представлений балансовий метод апробований в натурному педагогічному експерименті з чотирибальною шкалою оцінювання[5].

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Балансовий метод аналізу результатів педагогічного експерименту дозволяє повною мірою оцінити «кваліфікаційний рух» аудиторії щодо формування в неї знань (умінь) з одночасною перевіркою коректності виконаних розрахунків. Повнота оцінки, що забезпечена системою показників кваліфікаційного руху, стала можливою завдяки запровадженню моделі його міжрівневого балансу. Виявлені закономірні зв'язки показників дають підстави вважати застосовану методику розрахунків універсальною, такою, що може бути використаною повсюдно в педагогічній практиці для експериментального аналізу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Новиков Д.А. Статистические методы в педагогических исследованиях (типичные случаи). М.: МЗ Пресс, 2004. – 67 с.
2. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень. навч. посіб. для студ. / П.Г.Лузан., І.В.Сопівник, С.В.Виговська. – К.: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2010. – 220 с.
3. Исаева И. Ю. Формирование готовности студентов педагогического вуза к управлению досуговой деятельностью подростков: [электронный ресурс] монография / И.Ю. Исаева. – 2-е изд., стереотип. – М.: ФЛИНТА, 2011. – 161 с.
4. Терехов Л. Л. Экономико-математические методы. М.: Статистика, 1968. – 360 с.
5. Печко О. М. Вивчення стану професійних умінь під час розв'язання педагогічних ситуацій майбутніми вчителями фізичної культури / О.М.Печко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Випуск 107. Том I. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт: Збірник – Чернігів: ЧНПУ, 2013.-№ 107. – С. 280-283.
6. Pechko O.M. Vyvchenja stanu profesijnyh umin pid chas rozv'jazannja pedagogichnyh sytuacij majbutnimy vchyteljamy fizychnoi kultury/ O.M. Pechko// Visnyk Chernigivskogo nacionalnogo univertytetu imeni T.G. Shevchenka. Vypusk 107. Tom I. Serija: Pedagogichnoi nauky. Fizyчне vyhovannya ta sport: Zbirnyk – Chernigiv: CHNPU, 2013/ - №107.-S. 280-283.
7. Terehov L.L. Ekonomiko-matematychni metody. M.: Statystyka, 1968.- 360s.

УДК 378.004

Дуда О.В., Дуда Б.П., Меркушина І. В.
Тернопільський національний економічний університет

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ ПЕДАГОГІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ.

У статті розглядається проблема організації навчального процесу орієнтованого на збереження та зміцнення здоров'я майбутніх фахівців галузі фізичної культури. Експериментально встановлено рівень сформованих навичок здорового способу життя у майбутніх фахівців фізичної культури. Розглянуто методи, за допомогою яких здійснювалось вирішення поставленої мети та завдань наукового дослідження. На підставі теоретичного аналізу обґрунтовуються шляхи формування навичок здорового способу життя майбутніх фахівців фізичної культури через реалізацію педагогічної стратегії ВНЗ. Проаналізовано систему підготовки таких фахівців у ВНЗ. Описано концепцію професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, яка ґрунтується на забезпеченні широкого доступу студентів до різномісних фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, вихованні спортивного менталітету, якості навчального процесу. Розроблено структуру реалізації педагогічної стратегії майбутніх фахівців фізичної культури спрямованої на формування навичок здорового способу життя. Отримані результати експериментального дослідження переконують у потребі вдосконалення роботи вищих навчальних закладів щодо формування навичок здорового способу життя майбутніх фахівців фізичної культури через реалізацію педагогічної стратегії.

Ключові слова: *майбутній фахівець фізичної культури, навички здорового способу життя, педагогічна стратегія, ВНЗ.*

Дуда А.В., Дуда Б.П., Меркушина І.В. Формирование навыков здорового образа жизни будущих специалистов физической культуры через реализацию педагогической стратегии. В статье рассматривается проблема организации учебного процесса ориентированного на сохранение и укрепление здоровья будущих специалистов отрасли физической культуры. Экспериментально установлено уровень сформированных навыков здорового образа жизни у будущих специалистов физической культуры. Рассмотрены методы, с помощью которых осуществлялось решения поставленной цели и задач научного исследования. На основании теоретического анализа обосновываются пути формирования навыков здорового образа жизни будущих специалистов физической культуры через реализацию педагогической стратегии вуза. Проанализирована система подготовки данных специалистов в вузах. Описана концепция профессиональной подготовки будущих специалистов физической культуры, основанная на обеспечении широкого доступа студентов к разносторонним физкультурно-оздоровительным и спортивным мероприятиям, воспитании спортивного менталитета, качества учебного процесса. Разработана структура реализации педагогической стратегии будущих специалистов физической культуры направленной на формирование навыков здорового образа жизни. Полученные результаты экспериментального исследования убеждают в необходимости совершенствования работы высших учебных заведений по формированию навыков здорового образа жизни будущих специалистов физической культуры через реализацию педагогической стратегии.

Ключевые слова: *будущий специалист физической культуры, навыки здорового образа жизни, педагогическая стратегия, Высшие учебные заведения.*